

Op weg naar de keuring (2)

Toiletteren

In het eerste deel van 'Op weg naar de keuring' stond de training en algemene voorbereiding voor de merriekeuring centraal. Hoewel de jury uiteraard door de conditie en grooming van het paard heen kijkt, wilt u uw merrie optimaal presenteren op de keuring. Daarom zal Paul van Rijswijk van de Gerdine Hoeve ditmaal het toiletteren toelichten.

TEKST: ALINE VAN DER WAAIJ • BEELD: DIRK CAREMANS

PRAKTIJK

Verdeel bij het vlechten allereerst de manen in gelijke partjes of geef de gewilde breedte van de haarstreng op je kammetje aan zodat alle knotjes van vergelijkbare grootte zijn. Een wasknijper is een makkelijk hulpmiddel om de manen die je niet nodig hebt, weg te houden.

Het voorbereiden op de merriekeuring begint doorgaans twee maanden van tevoren. Dit geldt niet alleen voor de training, maar ook voor het toiletteren. “Wanneer de paarden op stal komen, wordt er allereerst bekeken hoe handzaam ze zijn. Sommige paarden zijn al wat meer gewend, terwijl anderen nog nooit zijn getoiletteerd. Wij beginnen graag meteen in de eerste week al met het toiletteren van de manen, deze hoeven dan nog niet heel secuur getoiletteerd te worden. We doen dit voornamelijk om de merries wat meer toonbaar te maken en ze te laten wennen aan het idee. Wanneer de paarden hier nog niet klaar voor zijn, wachten we totdat ze nog één of enkele weken langer in training zijn. Inmiddels hebben de merries dan meer vertrouwen opgebouwd en zijn ze meer in de hand geweest. Daarnaast worden de paarden regelmatig gewassen en de hoeven worden dan ook behandeld met hoefolie, zodat het paard er netjes bij staat en alvast aan deze handelingen went”, aldus Van Rijswijk. “Om te zorgen dat de vacht van het paard mooi glanst, voegen wij wat extra’s aan het voer toe. Dit betreft zonnebloemolie, lijnzaadolie en een energiemix waar onder andere ook oliën aan zijn toegevoegd. Hier beginnen wij ongeveer een maand voor de keuring mee, eerder is niet noodzakelijk”, legt Paul van Rijswijk uit. “Hoewel de

Begin zo dicht mogelijk bij de manenkam en maak een strakke vlecht tot het uiteinde.

Vouw het uiteinde met piekje dubbel en draai er een elastiekje deels omheen.

Sla vervolgens het vlechtje naar binnen dubbel en maak het vast met hetzelfde elastiek. Vouw als laatst nogmaals het vlechtje dubbel en zet het zo hoog en strak mogelijk vast op de manenkam met een tweede elastiekje.

PRAKTIJK

Paul van Rijswijk:
“Een goed getrainde, goed verzorgde merrie die netjes wordt voorgesteld, staat niets in de weg optimaal te presteren.”

Uitstekende haren kunnen worden afgeknipt met een schaar.

HET KWPN-PAARD, SELECTEREN OM TE PRESTEREN

Uitgebreide informatie over de keuringsstandaard, het hedendaagse fokdoel en het lineair scoreformulier kunt u lezen in het KWPN-boek 'Het KWPN-paard, selecteren om te presteren'. Informeer bij uw regio of bestel dit naslagwerk in de webshop op www.kwpm.nl.

paarden bij ons dagelijks buiten lopen, doen wij ze geen deken op tegen eventuele vervalg van de vacht. Voor de paarden is het juist plezierig om zonder deken van het zonnetje te genieten. Bovendien is de tijd die ze buiten doorbrengen niet van zodanige duur dat er vervalg zal optreden.”

Mooie knotten

De wijze van toiletteren van de manen is afhankelijk van het soort manen van het paard. “Dikke manen dunnen wij allereerst uit en kun je gerust trekken. Bij dunne manen daarentegen kiezen wij ervoor om deze te knippen, aangezien je ze zeker niet dunner wilt laten worden. Met het knippen moet je er echter wel opletten dat het er natuurlijk uitziet”, benadrukt Van Rijswijk. “In het algemeen krijgen de manen ongeveer een lengte van een handbreedte, oftewel zo’n tien à twaalf centimeter. In combinatie met een lange, dunne hals mogen manen mogen wat langer zijn. Zo kunnen de knotjes tijdens het invlechten zagezegd mooi op de hals worden gezet. Bovendien maken wij dan minder knotjes die wel wat groter zijn. Op deze manier lijkt de hals meer een kap erop te hebben”, aldus Van Rijswijk. Hij vervolgt: “In het geval van een dikke, korte hals, toiletteren we de manen iets korter en maken we veel kleine knotjes. Dit heeft als

Het uitscheren van de kootholte is uiterst functioneel: tijdens de keuring wordt eveneens de kootstand van het paard beoordeeld en dat gaat makkelijker wanneer de kootholte is ontdaan van eventueel overtollig haar.

Het uitscheren van de oren wordt ontmoedigd, want het haar in de oren heeft ook een doel: het weren van regen, vuil en insecten. Door de oorschelpen tegen elkaar te drukken en de haren die er uitsteken af te knippen wordt toch een verzorgd resultaat verkregen.

resultaat dat de hals optisch langer lijkt. Voor het invlechten gebruiken wij doorgaans elastiekjes.”

“Voor het toiletteren van de manen is in de regel geen sedatie nodig. Bij het scheren met een scheermachine sederen wij het gros wel”, aldus Paul. “Hiervoor maken wij gebruik van een pasta of schakelen wij de dierenarts in wanneer wij verwachten dat een bepaald paard wat sterkers nodig heeft”, licht hij toe. “Het sederen doen wij ruim van tevoren, zodat het paard al gekalmeerd is voordat we aan het proces beginnen. De veiligheid van zowel het paard als van ons, staat namelijk voorop.”

Tastharen

In het kader van welzijn ontmoedigt het KWPN het scheren van tastharen rond de ogen en de neus: voor een paard is de neus een belangrijk tastzintuig en de tastharen hebben daarbij een functie. Het uitscheren van de oren wordt eveneens ontmoedigd, want het haar in de oren heeft ook een doel: het weren van regen, vuil en insecten. “De oorschelpen kun je tegen elkaar aan drukken om vervolgens de haren die uitsteken af te knippen. De eventuele lange haren op de hals en wangen scheren of knippen wij wel helemaal weg, evenals de baardharen onder de keel. Hierbij werk ik van achter naar voren en volg ik de lijn van de kaak”, geeft Paul van Rijswijk aan. Net achter de oren ligt een deel van de manenkam dat ook wel het ‘derde oor’ of kopstuk wordt genoemd. Op dit deel tussen de voorpluk en manen rust het hoofdstel en wordt tegen de haren in weggeschoren of geknipt, er moet echter worden opgelet dat daarbij niet teveel van de voorpluk verwijderd wordt. Om de lengte van het derde oor te

bepalen wordt vaak een naar achter gevouwen oor als graadmeter gebruikt. “Persoonlijk vind ik dit teveel, meestal scheer ik ongeveer vijf centimeter weg. Maar ook hier houden wij rekening met het exterieur van het paard. Bij een lange, ronde nek hoeft er niet veel te worden weggeschoren; een langer derde oor geeft een korte, rechte nek optisch wel meer lengte,” aldus Van Rijswijk.

Secuur werk

“Het scheren van de benen is secuur werk”, begint Van Rijswijk. “De voorvoet til ik eerst op, waarna ik tegen de haren in scheer van de binnenkant pijp tot aan de knie, de voorkant tot voorbij de kogel. Daarna scheer ik de pijp van boven naar beneden voor een vloeiende overgang. Opscheren zorgt dat het beenwerk meer hardheid uitstraalt. Dit is bij grof beenwerk zeer gewenst. In het geval van teer beenwerk zou je graag wat beharing willen behouden, maar dit is in de praktijk niet altijd mogelijk aangezien dit type beenwerk veelvuldig gepaard gaat met kort, fijn haar.” Van Rijswijk vervolgt: “Witte benen worden geheel geschoren, hierbij volg ik de haarlijn. Een vos heeft de hoogste moeilijkheidsgraad wat betreft het opscheren van de benen in verband met het kleurverschil dat ontstaat.”

“Nogmaals: veiligheid staat voorop”, benadrukt Van Rijswijk. “Daarom werken wij altijd met zijn tweeën en houdt er één het paard vast, terwijl de ander scheert. We staan beide aan dezelfde kant van het paard, zodat het paard van de toiletteerder weg draait als het onrustig wordt.” De vetlok van een paard werkt als natuurlijk afdakje en beschermt de kootholte tegen regen en vuiligheid en voorkomt hiermee mok. Voor de keuring wordt de vetlok echter vaak afgeschoren of afgeknipt, zo ook door Van Rijswijk: “De vetlok haal ik geheel weg. Aangezien de stallen en de benen van de paarden op De Gerdine Hoeve goed droog en schoon worden gehouden, ondervinden de paarden hier geen last van. Mok komt dus zeer zelden voor.” Naast de vetlok scheert Van Rijswijk ook de haren langs kroonrand af en wordt de kootholte volledig uitgeschoren. Het uitscheren van de kootholte is uiterst functioneel en aan te raden: tijdens de keuring wordt eveneens de kootstand van het paard beoordeeld door de jury. En beoordelen gaat immers gemakkelijker wanneer de kootholte wordt

ontdaan van eventueel overtollig haar.

“Wanneer de zwilwratten te lang zijn, snijden wij met een mesje hier ook een stuk vanaf”, besluit Van Rijswijk.

Volle staart

“Persoonlijk geef ik de voorkeur aan een volle, natuurlijke staart waarbij de bovenkant niet is opgeschoren. Vroeger schoren wij bij ieder paard de bovenkant op, tegenwoordig in de meeste gevallen niet. Het besluit om wel of niet op te scheren is in overleg met de eigenaar en hierbij wordt bekeken of het de merrie mooier uit laat komen”, aldus Van Rijswijk. “De staartwortel wordt van boven naar beneden aan de zijkant kaal geschoren. De lengte van het geschoren stuk bedraagt gemiddeld

Een volle staart wordt het beste verkregen door wassen, anti-kliit en goed uitpluizen en borstelen. De onderkant van de staart kan met een scheerapparaat of schaar recht worden afgewerkt.

ongeveer 25 centimeter. Voor de juiste lengte houden wij echter per paard rekening met de dikte van de staart, de vorm van de achterhand en de broekspieren”, geeft hij aan. “Maar”, benadrukt Van Rijswijk, “als je er voor kiest de staart op te scheren, mag dit niet half werk zijn. Oftewel, slechts 10 centimeter kaal maken is niet aan te raden, dan kun je het beter helemaal achterwege laten.” De staart knipt Van Rijswijk tot ongeveer halverwege het pijpbeen af, net onder het spronggewricht. “De onderkant van de staart scheer ik met het scheerapparaat recht af. Na het kammen, werk ik de puntjes bij met een schaar”, geeft hij aan. De juiste lengte van de staart is erg belangrijk, volgens Van Rijswijk. “Een te lange staart zorgt voor een vermoeide uitdrukking, daarnaast zal een paard hier ook sneller op trappen. Een wat kortere staart geeft een merrie een frisse en jeugdige uitstraling”, verklaart Van Rijswijk. “Bovendien moet met het bepalen van de lengte van de staart ook het achterbeen mee worden genomen. Een lange staart doet een lang achterbeen nog langer lijken”, geeft Van Rijswijk als voorbeeld.

Puntjes op de ‘i’

“Vlak voor de keuring worden de paarden uiteraard gewassen en ingevlochten. Voor het wassen gebruiken we een paardenshampoo die de huid niet zal irriteren. Het is daarnaast

Het is belangrijk dat de hoeven netjes bekapt zijn en zijn bijgehouden; op de dag van de keuring hoeven ze dan slechts schoongemaakt te worden en zorgt wat hoefolie voor de ‘finishing touch’.

Na een goede poetsbeurt wordt babyolie aangebracht op de neus en rondom de ogen om een sprekende blik te benadrukken.

belangrijk dat de hoeven netjes bekapt zijn en zijn bijgehouden; op de dag van de keuring hoeven wij ze dan slechts schoon te maken en hoefolie aan te brengen”, aldus Van Rijswijk. “Op de keuring poetsen wij het paard voor de laatste keer. Wij brengen dan babyolie aan op de neus en rondom de ogen om een sprekende blik te benadrukken. Daarnaast maken we ook gebruik van wollen doeken, glansspray en anti-klitspray om de vacht, manen en staart van het paard het best te laten uitkomen. Hoewel de jury oog heeft voor de bouw van het paard en de merrie daar op beoordeelt, ziet u als eigenaar graag dat uw merrie op haar mooist de ring in wordt gebracht. Een goed getrainde merrie dat daarnaast goed verzorgd is en netjes wordt voorgesteld door de voorbrenger, staat niets in de weg optimaal te presteren op de merriekeuring”, besluit Van Rijswijk. ●

MEER INFORMATIE? ZIE WWW.KWPN.TV!

Voor meer informatie over keuringen kunt u terecht op de KWPN-website www.kwpn.nl en de videoportal www.kwpn.tv. Hier vindt u meer informatie en uitleg aan de hand van video's. Er zijn informatievideo's beschikbaar voor onder andere de stamboekopname, het vrijspringen tijdens de keuringen, IBOP-aanlegtesten en de Pavo Cup en VION-Cup.